

USTAWA
z dnia 25 lutego 1964 r.

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1964 r. Nr 9, poz. 60.

Przepisy wprowadzające kodeks rodzinny i opiekuńczy

Rozdział I
Przepisy ogólne

Art. I.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 r.

Art. II.

§ 1. Z dniem wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące przedmiotów w tym kodeksie unormowanych.

§ 2. W szczególności tracą moc:

- 1) kodeks rodzinny (ustawa z dnia 27 czerwca 1950 r. - Dz.U. Nr 34, poz. 308 i z 1953 r. Nr 31, poz. 124),
- 2) przepisy wprowadzające kodeks rodzinny (ustawa z dnia 27 czerwca 1950 r. - Dz.U. Nr 34, poz. 309).

§ 3. Pozostają w mocy przepisy art. 20 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz.U. Nr 69, poz. 434).

Art. III.

Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na przepisy uchylone niniejszą ustawą albo odsyłają ogólnie do przepisów, które dotyczą przedmiotów w unormowanych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, stosuje się odpowiednio przepisy tego kodeksu.

Rozdział II
Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. IV.

W prawie o aktach stanu cywilnego (dekret z dnia 8 czerwca 1955 r. - Dz.U. Nr 25, poz. 151, z 1956 r. Nr 41, poz. 189, z 1958 r. Nr 72, poz. 358 i z 1962 r. Nr 10, poz. 46) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Jeżeli według przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie istnieje domniemanie, że ojcem dziecka jest mąż matki, dane dotyczące osoby ojca będą wpisane tylko w razie uznania dziecka albo w razie ustalenia ojcostwa przez sąd.";

2) art. 38 otrzymuje brzmienie:

"Art. 38. 1. Jeżeli rodzice zawierają małżeństwo po urodzeniu się dziecka, wpisuje się na marginesie aktu urodzenia wzmiankę dodatkową o zawarciu małżeństwa oraz o wynikającej stąd według przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zmianie nazwiska dziecka.

2. Wpisania wzmianki określonej w ust. 1 dokonywa się na wniosek osoby zainteresowanej po wykazaniu dokumentem publicznym, że dziecko pochodzi od małżonków. Jeżeli w chwili zgłoszenia wniosku ojcostwo męża matki nie jest jeszcze ustalone, wniosek o wpisanie wzmianki może być zgłoszony jednocześnie z uznaniem dziecka przez męża matki.

3. Wniosek o wpisanie wzmianki określonej w ust. 1 mogą rodzice dziecka zgłosić przy sporządzaniu aktu małżeństwa lub później w każdym urzędzie stanu cywilnego. Inne osoby zainteresowane mogą zgłosić wniosek tylko w urzędzie stanu cywilnego, w którym sporządzony został akt urodzenia dziecka.";

3) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. W razie zgłoszenia kierownikowi urzędu stanu cywilnego oświadczenia o uznaniu dziecka lub o nadaniu dziecku żony, które nie nosi nazwiska ojca albo któremu nazwisko ojca zostało nadane na podstawie sądowego ustalenia ojcostwa, nazwiska jej męża, wpisuje się w akcie stanu cywilnego wzmiankę dodatkową o uznaniu dziecka i o wynikającej stąd według przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zmianie nazwiska dziecka albo o nadaniu nazwiska.";

4) w art. 40 na końcu ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy "a skutki przysposobienia podlegają przepisom art. 124 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.";

5) przed art. 42 dodaje się nowy art. 41¹ w brzmieniu:

"Art. 41¹. Sposób zawierania małżeństwa określają przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Ponadto należy stosować przepisy zawarte w artykułach poniższych.";

6) art. 45 otrzymuje brzmienie:

"Art. 45. Do udzielenia zezwolenia na zawarcie małżeństwa bez zachowania przewidzianego w art. 4 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego terminu właściwy jest organ nadzoru nad urzędem stanu cywilnego, w którym małżeństwo ma być zawarte.";

7) uchyla się art. 48¹;

8) w art. 50 ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

"6) oświadczenie żony o nazwisku, które nosić będzie po zawarciu małżeństwa, a w wypadku gdy żona zachowuje swoje dotychczasowe nazwisko albo dodaje do niego nazwisko męża - oświadczenie małżonków o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.";

9) w art. 50 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Jeżeli obywatelka polska przy zawieraniu małżeństwa za granicą w obcym urzędzie stanu cywilnego nie złożyła oświadczenia o nazwisku, które nosić będzie po zawarciu małżeństwa, albo jeżeli obywatele polscy przy zawieraniu małżeństwa za granicą w obcym urzędzie stanu cywilnego nie złożyli oświadczenia o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa (ust. 1 pkt 6), mogą oni złożyć takie oświadczenie w ciągu sześciu miesięcy od dnia zawarcia małżeństwa. Oświadczenia te powinny być złożone we wniosku o wpisanie aktu małżeństwa do ksiąg stanu cywilnego w Polsce.";

10) w art. 79 ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) przyjmowania oświadczeń o uznaniu dziecka oraz o nadaniu dziecku przez małżonków nazwiska męża matki.".

Rozdział III

Przepisy przejściowe

Art. V.

Przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stosuje się do stosunków w nim unormowanych, chociażby powstały przed jego wejściem w życie, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

Art. VI.

§ 1. Zawarcie i ważność małżeństwa, które zostało zawarte przed wejściem w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ocenia się według przepisów obowiązujących w chwili zawarcia małżeństwa.

§ 2. Jednakże po dniu wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego unieważnienie takiego małżeństwa może być orzeczone tylko według przepisów tego kodeksu.

Art. VII.

Ustanie, unieważnienie lub rozłączenie małżeństwa, które nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ocenia się według przepisów prawa obowiązującego w chwili ustania, unieważnienia lub rozłączenia małżeństwa. Nie dotyczy to jednak skutków prawnych ustania lub unieważnienia, które powstały po wejściu w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Art. VIII.

Jeżeli w chwili wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stosunki majątkowe między małżonkami podlegały wspólności ustawowej w rozumieniu kodeksu rodzinnego z 1950 r., składniki majątku małżonków istniejące w chwili wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zalicza się od tej chwili do majątku wspólnego albo do majątku odrębnego stosownie do przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Art. IX.

§ 1. Jeżeli w chwili wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stosunki majątkowe między małżonkami były oparte na umowie majątkowej małżeńskiej, do stosunków tych stosuje się nadal przepisy obowiązujące w chwili zawarcia umowy. Jednakże strony mogą przez umowę zmienić dotychczasowy ustrój majątkowy stosownie do przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

§ 2. Jeżeli w chwili wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stosunki majątkowe między małżonkami nie podlegały wspólności ustawowej ani nie były określone przez umowę majątkową małżeńską, istnieje między małżonkami rozdzielnosc majątkowa w rozumieniu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Art. X.

Do wszczętych przed dniem wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego spraw o zaprzeczenie ojcostwa, o unieważnienie uznania dziecka oraz o rozwiązanie stosunku przysposobienia stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. XI.

Jeżeli przed dniem wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zmiana nazwiska dziecka nie mogła nastąpić z tego tylko powodu, że okoliczności, od których zmiana ta zależy stosownie do art. 36 i 37 kodeksu rodzinnego z 1950 r., nastąpiły już po uzyskaniu przez dziecko pełnoletności (art. 38 kodeksu rodzinnego z 1950 r.), strony interesowane mogą w ciągu roku od dnia wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego złożyć w urzędzie stanu cywilnego, w którym został sporządzony akt

urodzenia dziecka, wniosek o dokonanie zmiany nazwiska stosownie do przepisów art. 88-90 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Art. XII.

Ważność przysposobienia i rozwiązania stosunku przysposobienia, jak również ważność uznania dziecka oraz wszelkich innych czynności prawnych unormowanych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, a dokonanych przed dniem wejścia w życie tego kodeksu, ocenia się według przepisów obowiązujących w chwili ich dokonania.

Art. XIII.

- § 1. Przysposobienie dokonane przed dniem wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wywołuje skutki przewidziane w art. 124 tego kodeksu.
- § 2. W ciągu lat pięciu od dnia wejścia w życie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sąd opiekuńczy może na wniosek przysposabiającego orzec, że skutki przysposobienia dokonanego przed tym dniem będą podlegały przepisom art. 121-123 tego kodeksu.
- § 3. Pozostają jednak w mocy postanowienia aktu przysposobienia dotyczące nazwiska przysposobionego.

Przepis końcowy

Art. XIV.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 r.